

DHOMA E POSAÇME E GJYKATËS SUPREME TË KOSOVËS PËR ÇËSHTJE QË LIDHEN ME AGJENSINË KOSOVARE TË PRIVATIZIMIT	SPECIAL CHAMBER OF THE SUPREME COURT OF KOSOVO ON PRIVATISATION AGENCY OF KOSOVO RELATED MATTERS	POSEBNA KOMORA VRHOVNOG SUDA KOSOVA ZA PITANJA KOJA SE ODNOSE NA KOSOVSKU AGENCIJU ZA PRIVATIZACIJU
--	--	--

SCEL-11-0046

Žalioci:

C1. D.B., XX

C2. L.M., XX

C3. L.C., XX

C4. R.M., XX

C5. R.V., XX

C6. Z.N., XX

Protiv

Tužene:

Kosovske Agencije za Privatizaciju u Prištini, ul. Ilir Konushevci br.8, Priština

Prvo veće Posebne komore vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju, sastavljeno od sudije Alfreda Grafa von Keyserlingka, predsednika veća, sudije Shkelzena Sylaj i sudije Čerima Fazliji, nakon većanja održanog dana 13.03.2013. godine donosi sledeću:

PRESUDU

Žalbe D.B. (C1), L.M. (C2), L.C. (C3), R.M. (C4), R.V. (C5) i Z.N. (C6) preihvatljive su i osnovane. Ovi radnici moraju da budu uvršteni u spisak zaposlenih koji imaju pravo na deo prihoda od privatizacije DP-a “XX”.

Činjenični kontekst i istorijat postupka

Žalioci su bivši radnici Dp-a “XX” (PEJ 171) Fi 679/89, iz XX, (u daljem tekstu: DP), kojeg je tužena privatizovala.

Konačni spisak radnika koji imaju pravo na deo prihoda od privatizacije DP-a objavljen je dana 07.07.2011. godine, a poslednji dan roka za izjavljivanje žalbe PKVS na konačni spisak bio je 28.07.2011.godine.

Dana 22.07.2011.godine D.B. (žalilac c1) izjavio je žalbu Posebnoj komori protiv tužene, kojom traži da bude uvršten u spisak zaposlenih koji imaju pravo na dodelu dela od 20 % prihoda od privatizacije DP-a. Žalilac tvrdi da se njegovo ime ne nalazi na ovom spisku, i ako je radnik ovog preduzeća od 01.08.1992.godine i bio na poslu sve do juna 1999 godine, kada mu je fizički onemogućeno da dolazi na posao i zbog straha za svoj život i život njegove porodice morao je da napusti Klinu, da su to opšte poznate činjenice. Žalilac dalje navodi da je jedini razlog što se njegovo ime ne nalazi na spisku diskriminacija po osnovu nacionalne pripadnosti, jer je srpske nacionalnosti i da ako je potrebno može predložiti svedoke koji bi naročitu potvrdili njegove navode iz žalbe. Predložio je da PKVS usvoji žalbu jer ispunjava uslove iz člana 10.1. Uredbe UNMIK-a br.2003/13. Dostavio je overenu kopiju radne knjižice.

U pismenom odgovoru od 26.08.2011.godine, KAP je predložila da sud žalbu odbije kao neosnovanu iz razloga što u konkretnom slučaju podnosilac žalbe nije podneo žalbu protiv privremene liste a krajnji dan dostavljanja žalbe na privremenu listu u Agenciji bio je 15.11.2010. godine. Prema čl.127.4 Zakona u Upravnom postupku br.02/L-28, zainteresovane stranke se mogu obratiti sudu samo nakon iscrpljenja svih administrativnih sredstava žalbe.

U svom pisemnom odgovoru na odgovor od 10.09.2012 godine, žalilac izjavio je da je njegova žalba dozvoljena, i da je tumačenje zakona u odgovoru KAP pogrešno. U oglasu kojim je objavljena lista radnika 07.07.2011 godine u dnevnom listu "Danas", nakon navođenja imena koja se našla na konačnoj listi stoji: "Svaki radnik koji smatra da ima pravo da bude uključen na spisak ili koji želi da osporava jedno ili više imena radnika koji su uključeni na objavljenom spisku, ima pravo podneti žalbu Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova u skladu sa članom 67.6 UNMIK Administrativne Naredbe br.2008/6.". Ja sam radnik DP "XX" u XX i smatram da imam pravo da se nađem na spisku radnika koji su stekli pravo na deo prihoda od prodaje u skladu sa čl.10. UNMIK Uredbe 2013/13. Nigde u oglasu ne stoji da samo lica čija je žalba na privremenu listu radnika odbijena imaju pravo podneti žalbu na konačnu listu radnika. Ostao je u celosti kod podnesene žalbe. Na osnovu navedenog predložio je da PKVSK usvoji žalbu.

Dana 22.07.2011.godine L.Š.M. (žaljila c2) izjavila je žalbu Posebnoj komori protiv tužene, kojom traži da bude uvrštena u spisak zaposlenih koji imaju pravo na dodelu dela od 20 % prihoda od privatizacije DP-a. Žaljila tvrdi da se njeno ime ne nalazi na ovom spisku, i ako je radnica ovog preduzeća od 20.06.1972.godine i bila na poslu sve do juna 1999 godine, kada joj je fizički onemogućeno da dolazi na posao i zbog straha za svoj život i život njene porodice morala je da napusti Klinu, da su to opšte poznate činjenice. Žaljila dalje navodi da je jedini razlog što se njeno ime ne nalazi na spisku diskriminacija po osnovu nacionalne pripadnosti, jer je srpske nacionalnosti i da ako je potrebno može predložiti svedoke koji bi naročitu potvrdili njene navode iz žalbe. Predložila je da PKVS usvoji žalbu jer ispunjava uslove iz člana 10.1. Uredbe UNMIK-a br.2003/13. Dostavila je overenu kopiju radne knjižice, u kojoj je upisano njeno devojačko prezime Š., i da su pešati preduzeća u radnoj knjižici iz vremena kada se ono zvalo Metohija i Budisavci, jer je kasnije preduzeće promenilo ime u DP "XX".

U pismenom odgovoru od 26.08.2011.godine, KAP je predložila da sud žalbu odbije kao neosnovanu iz razloga što u konkretnom slučaju podnosilac žalbe nije podneo žalbu protiv privremene liste a krajnji dan dostavljanja žalbe na privremenu listu u Agenciji bio je 15.11.2010. godine. Prema čl.127.4 Zakona u Upravnom postupku br.02/L-28, zainteresovane stranke se mogu obratiti sudu samo nakon iscrpljenja svih administrativnih sredstava žalbe.

U svom pisemnom odgovoru na odgovor od 10.09.2012 godine, žalilac izjavio je da je njegova žalba dozvoljena i da je tumačenje zakona u odgovoru KAP pogrešno. U oglasu kojim je objavljena lista radnika 07.07.2011 godine u dnevnom listu "Danas", nakon navođenja imena koja se našla na konačnoj listi stoji: "Svaki radnik koji smatra da ima pravo da bude uključen na spisak ili koji želi da osporava jedno ili više imena radnika koji su uključeni na objavljenom spisku, ima pravo podneti žalbu Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova u sklada sa članom 67.6 UNMIK Administrativne Naredbe br.2008/6.". Ja sam radnica DP "XX" u XX i smatram da imam pravo da se nađem na spisku radnika koji su stekli pravo na deo prihoda od prodaje u sklada sa čl.10. UNMIK Uredbe 2013/13. Nigde u oglasu ne stoji da samo lica čija je žalba na privremenu listu radnika odbijena imaju pravo podneti žalbu na konačnu listu radnika. Ostala je u celosti kod podnesene žalbe. Na osnovu navedenog predložila je da PKVSK usvoji žalbu.

Dana 22.07.2011.godine L.C. (žalilac c3) izjavio je žalbu Posebnoj komori protiv tužene, kojom traži da bude uvršten u spisak zaposlenih koji imaju pravo na dodelu dela od 20 % prihoda od privatizacije DP-a. Žalilac tvrdi da se njegovo ime ne nalazi na ovom spisku, i ako je radnik ovog preduzeća od 1972.godine i bio na poslu sve do juna 1999 godine, kada mu je fizički onemogućeno da dolazi na posao i zbog straha za svoj život i život njegove porodice morao je da napusti Klinu, da su to opšte poznate činjenice. Žalilac dalje navodi da je jedini razlog što se njegovo ime ne nalazi na spisku diskriminacija po osnovu nacionalne pripadnosti, jer je srpske nacionalnosti i da ako je potrebno može predložiti svedoke koji bi naročitu potvrdili njegove navode iz žalbe. Predložio je da PKVS usvoji žalbu jer ispunjava uslove iz člana 10.1. Uredbe UNMIK-a br.2003/13. Ne poseduje radnu knjižicu a u prilogu dostavio je overenu kopiju rešenja o raspoređivanju na poslove i radne zadatke br.21 od 01.01.1996 .godine, i kopiju njegove zdravstvene legitimacije kojijima dokazuje navode iz žalbe.

U pismenom odgovoru od 26.08.2011.godine, KAP je predložila da sud žalbu odbije kao neosnovanu iz razloga što u konkretnom slučaju podnosilac žalbe nije podneo žalbu protiv privremene liste a krajnji dan dostavljanja žalbe na privremenu listu u Agenciji bio je 15.11.2010. godine. Prema čl.127.4 Zakona u Upravnom postupku br.02/L-28, zainteresovane stranke se mogu obratiti sudu samo nakon iscrpljenja svih administrativnih sredstava žalbe.

U svom pisemnom odgovoru na odgovor od 10.09.2012 godine, žalilac izjavio je da je njegova žalba dozvoljena i da je tumačenje zakona u odgovoru KAP pogrešno. U oglasu kojim je objavljena lista radnika 07.07.2011 godine u dnevnom listu "Danas", nakon navođenja imena koja se našla na konačnoj listi stoji: "Svaki radnik koji smatra da ima pravo da bude uključen na spisak ili koji želi da osporava jedno ili više imena radnika koji su uključeni na objavljenom spisku, ima pravo podneti žalbu Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova u sklada sa članom 67.6 UNMIK Administrativne Naredbe br.2008/6.". Ja sam radnik DP "XX" u XX i smatram da imam pravo da se nađem na spisku radnika koji su stekli

pravo na deo prihoda od prodaje u sklada sa čl.10. UNMIK Uredbe 2013/13. Nigde u oglasu ne stoji da samo lica čija je žalba na privremenu listu radnika odbijena imaju pravo podneti žalbu na konačnu listu radnika. Ostao je u celosti kod podnesene žalbe. Na osnovu navedenog predložio je da PKVSK usvoji žalbu.

Dana 22.07.2011.godine R.M. (žalilac c4) izjavio je žalbu Posebnoj komori protiv tužene, kojom traži da bude uvršten u spisak zaposlenih koji imaju pravo na dodelu dela od 20 % prihoda od privatizacije DP-a. Žalilac tvrdi da se njegovo ime ne nalazi na ovom spisku, i ako je radnik ovog preduzeća od 21.06.1978.godine i bio na poslu sve do juna 1999 godine, kada mu je fizički onemogućeno da dolazi na posao i zbog straha za svoj život i život njegove porodice morao je da napusti Klinu, da su to opšte poznate činjenice. Žalilac dalje navodi da je jedini razlog što se njegovo ime ne nalazi na spiski diskriminacija po osnovu nacionalne pripadnosti, jer je srpske nacionalnosti i da ako je potrebno može predložiti svedoke koji bi naročitu potvrdili njegove navode iz žalbe. Predložio je da PKVS usvoji žalbu jer ispunjava uslove iz člana 10.1. Uredbe UNMIK-a br.2003/13. Dostaviop je overenu kopiju radne knjižice.

U pismenom odgovoru od 26.08.2011.godine, KAP je predložila da sud žalbu odbije kao neosnovanu iz razloga što u konkretnom slučaju podnosilac žalbe nije podneo žalbu protiv privremene liste a krajnji dan dostavljanja žalbe na privremenu listu u Agenciji bio je 15.11.2010. godine. Prema čl.127.4 Zakona u Upravnom postupku br.02/L-28, zainteresovane stranke se mogu obratiti sudu samo nakon iscrpljenja svih administrativnih sredstava žalbe.

U svom pisemnom odgovoru na odgovor od 10.09.2012 godine, žalilac izjavio je da je njegova žalba dozvoljena i da je tumačenje zakona u odgovoru KAP pogrešno. U oglasu kojim je objavljena lista radnika 07.07.2011 godine u dnevnom listu "Danas", nakon navođenja imena koja se našla na konačnoj listi stoji: "Svaki radnik koji smatra da ima pravo da bude uključen na spisak ili koji želi da osporava jedno ili više imena radnika koji su uključeni na objavljenom spisku, ima pravo podneti žalbu Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova u sklada sa članom 67.6 UNMIK Administrativne Naredbe br.2008/6.". Ja sam radnik DP "XX" u XX i smatram da imam pravo da se nađem na spisku radnika koji su stekli pravo na deo prihoda od prodaje u sklada sa čl.10. UNMIK Uredbe 2013/13. Nigde u oglasu ne stoji da samo lica čija je žalba na privremenu listu radnika odbijena imaju pravo podneti žalbu na konačnu listu radnika. Ostao je u celosti kod podnesene žalbe. Na osnovu navedenog predložio je da PKVSK usvoji žalbu.

Dana 22.07.2011.godine R.V. (žalilac C5) izjavio je žalbu Posebnoj komori protiv tužene, kojom traži da bude uvršten u spisak zaposlenih koji imaju pravo na dodelu dela od 20 % prihoda od privatizacije DP-a. Žalilac tvrdi da se njegovo ime ne nalazi na ovom spisku, i ako je radnik ovog preduzeća od 10.05.1989.godine i bio na poslu sve do juna 1999 godine, kada mu je fizički onemogućeno da dolazi na posao i zbog straha za svoj život i život njegove porodice morao je da napusti Klinu, da su to opšte poznate činjenice. Žalilac dalje navodi da je jedini razlog što se njegovo ime ne nalazi na spiski diskriminacija po osnovu nacionalne pripadnosti, jer je srpske nacionalnosti i da ako je potrebno može predložiti svedoke koji bi naročitu potvrdili njegove navode iz žalbe. Predložio je da PKVS usvoji žalbu jer ispunjava uslove iz člana 10.1. Uredbe UNMIK-a br.2003/13. Dostavio je overenu kopiju radne knjižice.

U pismenom odgovoru od 26.08.2011.godine, KAP je predložila da sud žalbu odbije kao neosnovanu iz razloga što u konkretnom slučaju podnosilac žalbe nije podneo žalbu protiv privremene liste a krajnji dan dostavljanja žalbe na privremenu listu u Agenciji bio je 15.11.2010. godine. Prema čl.127.4 Zakona u Upravnom postupku br.02/L-28, zainteresovane stranke se mogu obratiti sudu samo nakon iscrpljenja svih administrativnih sredstava žalbe.

U svom pisemnom odgovoru na odgovor od 10.09.2012 godine, žalilac izjavio je da je njegova žalba dozvoljena i da je tumačenje zakona u odgovoru KAP pogrešno. U oglasu kojim je objavljena lista radnika 07.07.2011 godine u dnevnom listu "Danas", nakon navođenja imena koja se našla na konačnoj listi stoji: "Svaki radnik koji smatra da ima pravo da bude uključen na spisak ili koji želi da osporava jedno ili više imena radnika koji su uključeni na objavljenom spisku, ima pravo podneti žalbu Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova u sklada sa članom 67.6 UNMIK Administrativne Naredbe br.2008/6.". Ja sam radnik DP "XX" u XX i smatram da imam pravo da se nađem na spisku radnika koji su stekli pravo na deo prihoda od prodaje u sklada sa čl.10. UNMIK Uredbe 2013/13. Nigde u oglasu ne stoji da samo lica čija je žalba na privremenu listu radnika odbijena imaju pravo podneti žalbu na konačnu listu radnika. Ostao je u celosti kod podnesene žalbe. Na osnovu navedenog predložio je da PKVSK usvoji žalbu.

Dana 22.07.2011.godine Z.N. (žalilac c6) izjavio je žalbu Posebnoj komori protiv tužene, kojom traži da bude uvršten u spisak zaposlenih koji imaju pravo na dodelu dela od 20 % prihoda od privatizacije DP-a. Žalilac tvrdi da se njegovo ime ne nalazi na ovom spisku, i ako je radnik ovog preduzeća od 03.05.1989.godine i bio na poslu sve do juna 1999 godine, kada mu je fizički onemogućeno da dolazi na posao i zbog straha za svoj život i život njegove porodice morao je da napusti Klinu, da su to opšte poznate činjenice. Žalilac dalje navodi da je jedini razlog što se njegovo ime ne nalazi na spisku diskriminacija po osnovu nacionalne pripadnosti, jer je srpske nacionalnosti i da ako je potrebno može predložiti svedoke koji bi naročitu potvrdili njegove navode iz žalbe. Predložio je da PKVS usvoji žalbu jer ispunjava uslove iz člana 10.1. Uredbe UNMIK-a br.2003/13. Dostaviop je overenu kopiju radne knjižice.

U pismenom odgovoru od 26.08.2011.godine, KAP je predložila da sud žalbu odbije kao neosnovanu iz razloga što u konkretnom slučaju podnosilac žalbe nije podneo žalbu protiv privremene liste a krajnji dan dostavljanja žalbe na privremenu listu u Agenciji bio je 15.11.2010. godine. Prema čl.127.4 Zakona u Upravnom postupku br.02/L-28, zainteresovane stranke se mogu obratiti sudu samo nakon iscrpljenja svih administrativnih sredstava žalbe.

U svom pisemnom odgovoru na odgovor od 10.09.2012 godine, žalilac izjavio je da je njegova žalba dozvoljena i da je tumačenje zakona u odgovoru KAP pogrešno. U oglasu kojim je objavljena lista radnika 07.07.2011 godine u dnevnom listu "Danas", nakon navođenja imena koja se našla na konačnoj listi stoji: "Svaki radnik koji smatra da ima pravo da bude uključen na spisak ili koji želi da osporava jedno ili više imena radnika koji su uključeni na objavljenom spisku, ima pravo podneti žalbu Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova u sklada sa članom 67.6 UNMIK Administrativne Naredbe br.2008/6.". Ja sam radnik DP "XX" u XX i smatram da imam pravo da se nađem na spisku radnika koji su stekli pravo na deo prihoda od prodaje u sklada sa čl.10. UNMIK Uredbe 2013/13. Nigde u oglasu

ne stoji da samo lica čija je žalba na privremenu listu radnika odbijena imaju pravo podneti žalbu na konačnu listu radnika. Ostao je u celosti kod podnesene žalbe. Na osnovu navedenog predložio je da PKVSK usvoji žalbu.

Obrazloženje

1.

Sve žalbe (C1-C6) izjavljene su pre isteka roka do dana 28.07.2011. godine. Sve su one prihvatljive.

Propust žalilaca da ospore privremeni spisak na osnovu člana 67.2 Administrativnog naređenja UNMIK-a br. 2008/6 ne čini žalbu na konačni spisak neprihvatljivom.

a. Član 127 Zakona o upravnom postupku br. 02/L-28 nije primenjiv. Član 127 glasi:

„Administrativna žalba

127.1. Administrativna žalba može se podneti u obliku zahteva za ponovni pretres ili u obliku žalbe.

127.2. Svaka zainteresovana stranka ima pravo žalbe protiv administrativnog akta ili protiv nezakonitog odbijanja izdavanja administrativnog akta.

127.3. Upravni organ kojem je žalba upućena razmatra zakonitost i regularnost osporenog akta.

127.4. Zainteresovane stranke mogu se obratiti sudu samo nakon iscrpljenja svih administrativnih sredstava žalbe.“

Administrativno naređenje UNMIK-a br. 2008/6 u članu 70.3 (a) i (b) pod naslovom „Važeći zakon“ ne poziva se na Zakon o upravnom postupku br. 02/L-28, već se poziva na Zakon o parničnom postupku, koji ne sadrži bilo koju odredbu kojom se propisuje iscrpljivanje svih pravnih lekova u upravnom postupku pre obraćanja sudu.

Ali, čak i kad bi član 127 Zakona o upravnom postupku br. 02/L-28 bio primenjiv, ne bi bilo potrebno da žalioци ospore privremeni spisak pre izjavljivanja žalbe na konačni spisak. Njihov zahtev ne odnosi se na privremeni spisak (koji je mogao da bude osporen), već na konačni spisak (protiv kojeg pravni lek u upravnom postupku nije moguć).

b. Pored toga, formulacija prve rečenice člana 67.2 Administrativnog naređenja UNMIK-a br. 2008/6 ne može da bude protumačena tako da zaposleni mora da ospori privremeni spisak kako bi imao pravo da se kasnije žali na konačni spisak. Prva rečenica člana 67.2 Administrativnog naređenja UNMIK-a br. 2008/6 glasi:

„Po prijemu spiska zaposlenih koji imaju pravo na isplatu shodno članu 10 Uredbe UNMIK br. 2003/13, Kosovska poverenička agencija dužna je da objavi privremeni spisak zaposlenih koji imaju pravo na isplatu, uz obaveštenje za javnost o pravu svakog lica da u roku od 20 dana podnese Agenciji pritužbu u kojoj zahteva upisivanje svog imena u spisak zaposlenih ili osporava spisak zaposlenih s pravom na isplatu“.

Zakon navodi samo pravo na osporavanje, a ne obavezu.

- c. Veće je upoznato da bi obaveza osporavanja bilo kojih nedostataka privremenog spiska u kombinaciji sa sankcijom prema kojoj ako to ne bude urađeno žalba na konačni spisak postaje neprihvatljiva pomogla Agenciji da u kraćem vremenu sačini ispravan konačni spisak.

Obaveza iscrpljivanja pravnih lekova u upravnom postupku pre obraćanja sudu sprečila bi stranku da iskoristi resurse sudstva bez preke potrebe.

Postupak prethodnog sačinjavanja privremenog spiska i davanja mogućnosti svakom da ospori taj spisak i predoči činjenice i dokaze u roku od 20 dana pomaže KAP da bez nepotrebnog odlaganja sačini ispravan konačni spisak. To ima za cilj koncentrisanje i ubrzavanje postupka. Pribavljanje svih potrebnih činjenica i dokaza što je moguće pre suštinska je prednost u procesnom kontekstu u kojem novčani iznos dela od 20% svakog zaposlenog lica zavisi od odluke o prihvatanju ili odbijanju.

Administrativno naređenje UNMIK-a br. 2008/6 ne dozvoljava sankcionisanje odsustva saradnje zaposlenog lica u fazi utvrđivanja konačnog spiska tako što bi žalba na konačni spisak bila učinjena neprihvatljivom (slično: presuda Posebne komore Vrhovnog suda u predmetu SCEL-09-0001).

Član 10.4 Uredbe UNMIK-a br. 2003/13, izmenjene i dopunjene Uredbom UNMIK-a br. 2004/45, predviđa uslove koje zaposleni mora da ispuni kako bi se smatralo da ima pravo na deo prihoda od privatizacije DP-a, a član 10 propisuje postupak za izjavljivanje žalbe Posebnoj komori kako sledi:

„10.4 Za potrebe ovog člana smatra se da zaposleni ima pravo na isplatu ako je taj zaposleni registrovan kao zaposleni u preduzeću u društvenom vlasništvu u vreme privatizacije ili pokretanja postupka likvidacije i ako je ustanovljeno da je na platnom spisku preduzeća tokom ne manje od tri godine. Ovaj zahtev ne sprečava zaposlene koji tvrde da bi bili tako registrovani i zaposleni da nisu bili podvrgnuti diskriminaciji, da podnesu žalbu Posebnoj komori shodno stavu 10.6“.

Uredba UNMIK-a br. 2003/13 isključuje svakog iz dela od 20% ko u vreme privatizacije više nije na platnom spisku, izuzev ako to lice više nije na platnom spisku usled diskriminacije. Ta odluka možda povređuje zaposlene koji su proveli veliki deo ili čitav svoj radni vek u DP-u i oni možda smatraju da je ona nepravdna. Očigledno, Uredba UNMIK-a br. 2003/13 pretpostavlja da je lice koje više nije na platnom spisku ili penzionisano, te prima dovoljnu penziju, ili ima drugi posao. U većini slučajeva ta pretpostavka je pogrešna. Međutim, sud je vezan Uredbom UNMIK-a br. 2003/13 i ne može da poveća broj zaposlenih koji imaju pravo na deo od 20 % na osnovu svoje nadležnosti (slično: presuda Posebne komore Vrhovnog suda u predmetu SCEL-09-0001, 3-bis Obrazloženja).

2. Žalbe žalilaca:

D.B. (C1) L.M. (C2) L.C. (C3) R.M. (C4) R.V. (C5) Z.N. (C6) su prihvatljive i osnovane, iako u vreme privatizacije više nisu radili u DP-u.

Svi ti žalioци napustili su DP i Istok u junu 1999. godine ili nakon juna 1999. godine zbog toga što se više nisu osećali bezbednim. Niko od njih nije dostavio dokumente koji dokazuju da je on/ona faktički napadnut/a ili diskriminisan/a. Niko od njih nije detaljno naveo bilo koje akte agresije ili diskriminacije. Međutim, ni tužena nije osporila da su oni napustili svoje mesto zbog straha i nije osporila da je taj strah nakon okončanja rata u Istoku bio opravdan kad je reč o licima srpske nacionalnosti. U parničnom postupku, prema tome, to se može uzeti kao činjenica na kojoj se može zasnovati odluka i nikakvi dokumenti ni drugi dokazi nisu potrebni.

Ali, čak i kad bi tužena osporila da su žalioци pobjegli iz Kline zbog opravdanog straha od nasilja i diskriminacije, sud bi morao da usvoji žalbu.

Nisu podnosioci žalbe ti koji moraju da dokažu diskriminaciju, već tužena. Teret dokazivanja, koji je prema Uredbi UNMIK-a br. 2003/13 bio na žalioци, premešten je na tuženu Zakonom protiv diskriminacije br. 2004/3.

Člane 8 Zakona protiv diskriminacije, o teretu dokazivanja, glasi kako sledi:

„8.1. Kad lica koja smatraju da im je naneta nepravda zbog toga što princip jednakog postupanja nije primenjen na njih iznesu, pred sudom ili nekim drugim nadležnim organom, činjenice iz kojih se može pretpostaviti da je bilo direktne ili indirektne diskriminacije, prijavljena strana je dužna da dokaže da nije bilo povrede principa jednakog postupanja.

8.2. Stav 8.1 ne sprečava uvođenje pravila o iznošenju dokaza koja su povoljnija za tužioce. Dalje, žalilac može da ustanovi ili da brani svoj slučaj diskriminacije bilo kojim sredstvima, uključujući statističke dokaze“.

Član 11 istog zakona glasi:

„11.1 Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe svi dosadašnji zakoni iz ove oblasti.

11.2. Odredbe zakona koje su uvedene ili su na snazi u vezi sa zaštitom principa jednakog postupanja važe i dalje i treba da budu primenjivane ako su povoljnije nego odredbe ovog zakona“.

Kraj rata između građana albanske nacionalnosti i građana srpske nacionalnosti, nasilje i diskriminacija protiv albanske nacionalnosti pre i u toku rata i povlačenje srpskih vojnih snaga kad je rat završen su sve bile činjenice koje su dozvoljavale pretpostavku da će doći do diskriminacije preostale srpske manjine. Prema tome, na tuženoj bi bio teret da dokaže da diskriminacije nije bilo, a ne na žaliocu da dokaže da je diskriminacija postojala (čl. 8.1 Zakona protiv diskriminacije, slično u presudi Posebne komore Vrhovnog suda od 10. juna 2011. godine u predmetu SCEL-09-0001). Budući da su ti žalioци, koji su svi radili u DP-u duže od tri godine, morali da napuste svoja radna mesta 1999. godine iz razloga nacionalne pripadnosti, mora se smatrati da su oni bili zaposleni, upisani i na platnom spisku u vreme privatizacije. Prema tome, njihov zahtev je osnovan (član 10.4 Uredbe UNMIK-a br. 2003/13).

Sudske takse:

Sud nije odredio troškove žalioциma zbog toga što predsedništvo suda do danas nije donelo pisani troškovnik kojeg je usvojio Sudski savet Kosova (čl. 57 stav 2 Aneksa Zakona o Posebnoj komori). To znači da do danas ne postoji dovoljan pravni osnov za određivanje troškova.

Pouka o pravnom leku

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 21 dana žalbenom veću Posebne komore. Žalilac treba da dostavi žalbu i drugim strankama i sudskom veću u roku od 21 dana. Žalilac treba da podnese žalbenom veću dokaz da je dostavio žalbu drugim strankama.

Predviđeni rok počinje da teče u ponoć istog dana kad je žalioциu dostavljena presuda u pisanoj formi.

Žalbeno veće odbacuje žalbu kao neprihvatljivu ukoliko je žalilac ne izjavi u predviđenom roku.

Tuženi može da podnese odgovor žalbenom veću u roku od 21 dana od dana prijema žalbe, dostavljajući svoj odgovor žaliocu i drugim strankama.

Žalilac ima 21 dan od dana prijema odgovora na svoju žalbu da podnese svoj odgovor žalbenom veću i drugoj stranci. Druga stranka zatim ima 21 dan od dana prijema odgovora žalioca da dostavi svoj protivodgovor žaliocu i žalbenom veću.

Alfred Graf von Keyserlingk

predsednik veća - sudija